

Український інститут
науково-технічної і економічної інформації

ВІСНИК

УкрІНТЕІ

№ 4 (03)
жовтень -
грудень
2008

Н О В И Н И

Українському інституту науково-технічної і економічної інформації – 50 років

- ✓ **Новини**
- ✓ **Аналіз тенденцій розвитку**
- ✓ **Законодавче і нормативно-правове забезпечення**
- ✓ **Видання УкрІНТЕІ**
- ✓ **Вісті з регіонів**

Швидке зростання обсягів інформаційних ресурсів, пов'язаних з ускладненням міжгалузевих економічних зв'язків зумовило створення в жовтні 1958 р. Українського інституту науково-технічної і економічної інформації (УкрІНТЕІ). Це потребувало функціонування в Україні наукового центру, який би вирішував актуальні питання теорії і практики науково-технічної діяльності, здійснював інформаційне забезпечення і надавав методичну допомогу представникам органів державного управління, вченим, керівникам і спеціалістам підприємств і організацій, координував інформаційну діяльність у країні.

Сьогодні УкрІНТЕІ є головним інститутом, який здійснює координацію та науково-методичне забезпечення діяльності організації системи НТІ, державної реєстрації НДДКР і дисертацій; національним координаційним центром з міжнародного співробітництва та обміну науково-технічною інформацією, головною організацією зі стандартизації у сфері НТІ, бібліотечної та видавничої справи.

В умовах інноваційного розвитку світової і вітчизняної економіки діяльність УкрІНТЕІ спрямовано на формування інформаційних ресурсів, що сприятимуть реалізації нових цілей і пріоритетів держави та забезпеченню доступу до них, розвитку системи інформаційно-аналітичного обслуговування користувачів усіх рівнів.

Так, до найбільш потужних інформаційних ресурсів національного значення слід віднести створені УкрІНТЕІ

автоматизований інформацій фонд НДДКР і захищені дисертації із загальним обсягом БД - 651,2 тис. записів та 70,1 тис. першоджерел; реферативно-бібліографічну БД фахових видань МОН України - 17,5 тис. записів і 25 Гбайт першоджерел; базовий комплекс БД "Технології України". Ці електронні ресурси використовуються в системі НТІ для підготовки щорічно 80 тис. інформаційних матеріалів. Видаються науково-технічні журнали "Науково-технічна інформація", "Проблеми науки", "Енергозбереження Полісся", збірники рефератів НДДКР і дисертацій, фахових наукових видань МОН України, експрес-новини, інформаційно-аналітичні матеріали тощо. У 2007 р. в УкрІНТЕІ опубліковано 90 найменувань видань обсягом близько 700 обл-вид. арк. загальним накладом 27 тис. прим.

Інститут успішно репрезентує Україну в діяльності Міжнародного центру науково-технічної інформації, він є представником України і Національного інформаційного центру з міжнародного обміну НТІ в Міждержавній координаційній раді з науково-технічної інформації країн СНД, Національному виділеному центрі ІНФОТЕРРА в Україні (Програма ЮНЕП) тощо.

Державна програма прогнозування науково-технологічного розвитку, інформаційне супроводження інноваційної діяльності і трансферу технологій, забезпечення доступу користувачів до світових інформаційних ресурсів це напрями, які разом із існуючими, визначають подальшу перспективу розвитку УкрІНТЕІ.

Під час урочистих заходів, які відбулися 8-10 жовтня 2008 р., УкрІНТЕІ нагороджено Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, відзначено подяками Прем'єр-міністра України і РНБО України. Почесні грамоти і нагороди за вагомий внесок у розвиток науково-інформаційної діяльності і багаторічну сумлінну працю вручено ветеранам Інституту, керівникам і фахівцям його структурних підрозділів. Плідна діяльність керівництва УкрІНТЕІ відзначена урядовими нагородами.

Виставка-ярмарок "Книжковий калейдоскоп"

21-24 жовтня 2008 р. В УкрІНТЕІ за сприяння МОН України проведено Третю спеціалізовану виставку-ярмарок "Книжковий калейдоскоп".

Інформаційну підтримку виставці надано "Літературною газетою", журналом для молоді "Стена", газетою "Робота для молоді", інформаційно-аналітичною газетою "Освіта і кар'єра" та компанією "Робота плюс".

Участь у роботі виставки-ярмарку взяли книготорговельні організації та фірми, видавничо-поліграфічні підприємства, бібліотеки, громадські організації, Інтернет-видання, періодичні видання, зокрема: "Балтія друк", ТОВ "Видавництво "КНТ", видавничо-торговий дім "Артліт", ДП "Видавничий дім "Персонал", "Наука і техніка" м. Санкт-Петербург, РФ, ТОВ "Видавничий дім "Особистості", журнал "Сучасна освіта".

На виставці репрезентовано такі тематичні розділи, як: наукова, історична та культурологічна література; підручники, методичні видання; художня, енциклопедична та довідкова література.

Відвідувачі спеціалізованої виставки-ярмарку мали змогу ознайомитися та придбати наукову, історичну і художню, дитячу літературу; підручники, методичні, енциклопедичні та довідкові видання.

Виставку відвідали українські письменники, поети, науковці, які презентували власні твори. Для дітей проводилися цікаві конкурси та ігри.

Виставка-ярмарок "Книжковий калейдоскоп" сприяла популяризації сучасної книги, українських видань, а також розширенню ділових стосунків між видавництвами та книготорговельними організаціями.

Виставка-презентація "Інформаційні ресурси і технології"

На честь 50-річчя УкрІНТЕІ в рамках VIII Міжнародної науково-практичної конференції "Електронні інформаційні ресурси: проблеми формування, обробки, розповсюдження, захисту та використання" 8-9 жовтня 2008 р. проведено виставку-презентацію "Інформаційні ресурси і технології".

Відвідувачі ознайомилися з такими розділами експозиції:

- державні інформаційні ресурси: науково-технічна і економічна інформація, промислова власність, стандарти, статистика, бібліотечні фонди тощо;
- технологічний базис інформаційних ресурсів: мережеві технології, апаратні засоби інформаційних систем, системи безпеки та захисту інформації, програмне забезпечення;
- інформаційні ресурси і технології в освіті;
- інформаційні ресурси, послуги масового користування та Інтернет;
- спеціалізовані інформаційні послуги.

Серед вітчизняних учасників виставки слід назвати: Український інститут промислової власності, Харківський національний економічний університет, Науково-дослідний інститут українознавства НАН України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, ДП "Освіта", науково-виробнича фірма "ГРІС", Інститут проблем реєстрації інформації НАН України, ДП "Преса", ДНТБ, Науково-дослідний центр міждисциплінарних досліджень НТУ України "Київський політехнічний інститут" тощо. Систему науково-технічної інформації було представлено УкрІНТЕІ та його регіональні центри, працівників яких нагороджено дипломами.

Участь у заходах взяли представники Міжнародного центру наукової та технічної інформації й Білоруського інституту системного аналізу та інформаційного забезпечення науково-технічної сфери.

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ

Тематична спрямованість наукових публікацій як результат досліджень і розробок вищих навчальних закладів МОН України

Основою розвитку науки як сфери колективної діяльності людей, спрямованої на пізнання законів природи та суспільства, є обмін дослідницькими результатами з іншими вченими. Головним засобом такого обміну, а також фіксації та збереження результатів досліджень залишається наукова література. З усіх видів такої літератури провідними є наукові журнали та наукові видання, що продовжуються.

Сьогодні в Україні підготовкою та випуском наукових фахових журналів та видань, що продовжуються, займається близько 656 організацій-засновників видань, з них 222 - вищі навчальні заклади (ВНЗ) України (34% від загальної кількості організацій-засновників), з яких 57% - ВНЗ, які підпорядковуються Міністерству освіти і науки України.

З метою забезпечення якісно нового рівня повноти й оперативності задоволення інформаційних потреб суспільства в знаннях, одержаних у процесі наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності українських учених і фахівців в УкрІНТЕІ на виконання наказу МОН України від 01.12.2005 р. № 688 продовжують формуватися інформаційний фонд наукових фахових видань з науково-технічної діяльності і база даних

"Наукові фахові видання МОН України" (реферативний та повнотекстовий фонд). Станом на 01.10.2008 р. реферативна база даних містить понад 40 тис. рефератів статей із 1124 випусків видань (244 найменувань), повнотекстовий електронний фонд фахових видань - 2060 випусків (240 найменувань); вийшли в світ Збірники рефератів фахових видань МОН України - №№ 1-7.

Статистичний аналіз надходжень видань до УкрІНТЕІ за галузями наук свідчить, що пріоритетними галузями наук, за якими проводяться науково-технічні дослідження і розробки в Україні, є технічні і економічні.

Розподіл видань за областями показує, що найбільш активними щодо наукових розробок та їх популяризації є такі області, як Київська, Харківська, Львівська, Одеська, Донецька та Дніпропетровська. Така ситуація пояснюється наявністю в обласних центрах цих областей найбільшої кількості класичних ВНЗ, для яких характерним є не лише випуск великої кількості наукових фахових видань, а й різноманітність тематики видань.

Статистичні дослідження розподілу за тематичними рубриками статей видань 2005-2007 рр., введених до реферативної БД наукових фахових видань, дають змогу

зробити висновки, що за галузями наук і тематичними рубриками чільні місця за кількістю проведених науково-дослідних робіт посідають:

суспільні науки:

- економіка, економічні науки - 9791 запис;
- народна освіта та педагогіка - 2545 записів;

технічні науки та галузі народного господарства:

- машинобудування - 4523 записів;
 - будівництво та архітектура - 2066 записів;
 - автоматика і телемеханіка, обчислювальна техніка - 1667 записів;
 - гірничо-шахтарська справа - 1458 записів;
 - транспорт - 1052 записи;
 - харчова промисловість - 960 записів;
- природничі та точні науки:*
- кібернетика - 1306 записів.

Слід відзначити традиційно високі для України показники науково-дослідницької активності за такими тематичними рубриками як економіка, машинобудування, будівництво та архітектура, а також значну кількість досліджень з народної освіти та педагогіки, обумовлених новими суспільно-політичними реаліями України і спрямованих на її скоріше входження до світового співтовариства.

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ

Розподіл зайнятих науково-технічною діяльністю в Україні

Українським інститутом науково-технічної і економічної інформації проведено аналіз даних про віковий склад зайнятих науковою та науково-технічною діяльністю (далі - дослідники) в Україні, за результатами якого отримано загальну характеристику якості людського потенціалу у цій сфері та визначено перспективи розвитку або сповільнення процесу генерації знань.

Аналіз показує, що розподіл дослідників за віком за період за 2002 - 2007 рр. є приблизно однаковим. У той же час слід відзначити наявність негативних тенденцій: практично відсутні дослідники-доктори наук віком до 29 років, поступово зменшується частка молодих дослідників віком 30-49 років, які мають ступінь доктора наук, і зростає частка дослідників-докторів наук віком 50 років і більше. (табл.1).

Таблиця 1

Кількість дослідників за віком в Україні

Роки	Вік	Кількість дослідників		У тому числі дослідники			
		осіб	%	доктори наук, осіб	доктори наук, %	кандидати наук, осіб	кандидати наук, %
2002	Усього	85211	100	3998	100	17082	100
	до 29 років включно	11840	14	1	0	670	4
	30-49 років	33491	39	561	14	6565	36
	50 років і більше	39880	47	3436	86	9847	58
2006	Усього	80497	100	4260	100	16918	100
	до 29 років включно	12955	16	0	0	630	4
	30-49 років	28426	35	434	10	6201	37
	50 років і більше	39116	49	3826	90	10087	59
2007	Усього	78832	100	4387	100	16928	100
	до 29 років включно	1241	16	0	0	724	4
	30-49 років	26869	34	452	10	6324	37
	50 років і більше	39552	50	3935	90	9880	59

Середній вік дослідників у 2007 р. становив 47,9 року, дослідників-докторів наук - 62,4 роки, дослідників-кандидатів наук - 52 роки.

Аналіз розподілу дослідників за віком у вищих навчальних закладах (ВНЗ) України проведено, виходячи з інформації Держкомстату України виключно за

2006-2007 рр. Для порівняння (що допускається нормами ЄС) наведено відповідні дані щодо кількості дослідників у Португалії і Фінляндії. (табл. 2).

Таблиця 2

Кількість дослідників у ВНЗ за віком, осіб

Роки	Кількість дослідників, усього, осіб	у тому числі											
		до 24 років включно	%	25-34 роки	%	35-44 роки	%	45-54 роки	%	55-64 роки	%	65 років і більше	%
Україна													
2006	8425	688	8,17	2053	24,37	1392	16,5	1904	22,6	1640	19,47	748	8,88
2007	8625	487	5,65	2161	25,06	1522	17,7	1862	21,59	1734	20,1	859	9,96
Португалія													
2000	16516	430	2,6	5640	34,15	5593	33,9	3128	18,94	1314	7,96	411	2,49
2004	20491	500	2,44	6412	31,29	6817	33,3	4298	20,98	1922	9,38	542	2,65
2005	21215	512	2,41	6614	31,18	6998	33	4503	21,23	2024	9,54	564	2,66
Фінляндія													
2000	12595	247	1,96	4841	38,44	3378	26,8	2545	20,21	1560	12,39	24	0,19
2004	14574	259	1,78	5712	39,19	3827	26,3	2773	19,03	1980	13,59	23	0,16
2005	18495	297	1,61	7372	39,86	4756	25,7	3447	18,64	2557	13,83	66	0,36

Аналіз розподілу дослідників у ВНЗ зазначених країн за віком показує, що зростає питома вага дослідників вікових груп "55-64 роки" та "65 років і більше". У той же час для цих країн характерною є тенденція до зменшення частини молодих дослідників до 25 років (для Португалії та Фінляндії - після 2001 р.), а найбільш чисельною є група дослідників у віці від 25 до 34 років. Кількість дослідників у ВНЗ вікових груп "25-34 роки" та "35-44 роки" зростає в усіх цих країнах, у тому числі і в Україні. Цей позитивний фактор свідчить про якість людського потенціалу, задіяного в науковій та науково-технічній діяльності ВНЗ.

На цей час Україна посідає передостаннє місце (випереджаючи РФ) серед країн Європи за часткою дослідників старших вікових груп. Стале збільшення кількості таких дослідників при одночасному зменшенні кількості дослідників молодших вікових груп призводить до занепаду науки. В Україні така тенденція стала загрозливою.

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ

Міжнародний досвід щодо формування інноваційної інфраструктури

Українським інститутом науково-технічної і економічної інформації проведено інформаційно-аналітичне дослідження досвіду щодо формування інноваційної інфраструктури розвинутих країн світу.

Здійснено систематизацію елементів інноваційної інфраструктури за функціональною ознакою, методами взаємодії, видами і характером послуг, рівнями прибутковості, позиції їх щодо об'єкта діяльності, місцем в інноваційному процесі, формами організації та власності, рівнями спеціалізації та взаємозв'язку.

За функціональною ознакою інноваційні інфраструктури можна розділити на такі групи: забезпечуюча, координаційна, посередницька та системо-утворююча. Вони наділені такими функціями:

- забезпечення та підтримка зв'язків інноваційної сфери;
- організаційно-технічне, фінансово-кредитне, інформаційно-консультаційне та кадрове забезпечення суб'єктів науково-технічної та інноваційної діяльності;
- координація та впорядкування складових інноваційної сфери;

– відбір найбільш життєздатних суб'єктів інноваційної діяльності;

– зниження ризику за рахунок диверсифікації учасників інноваційно-го процесу;

– активне регулювання інноваційного процесу.

Кожна з цих функцій передбачає наявність таких організаційних форм, як спеціалізовані підприємства та організації.

У результаті проведеного дослідження проаналізовано підходи до ви-значення та класифікації інноваційної інфраструктури, описано основні її елементи, розглянуто інноваційні структури провідних країн світу (США, ЄС, Японії, Китаю, Росії тощо).

Основну увагу приділено діяльності таких елементів інфраструктури, як технопарки, технополіси, бізнес-інкубатори, інноваційні та венчурні фонди, мережі трансферу технологій тощо.

Підготовлено рекомендації щодо формування інноваційної інфраструктури в Україні.

(Замовлення і довідки - litvinova@uintei.kiev.ua).

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ. ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методичні рекомендації щодо порядку інформаційно-аналітичного забезпечення користувачів

Український інститутом науково-технічної і економічної інформації розроблено і видано методичні рекомендації "Порядок інформаційно-аналітичного забезпечення користувачів".

Видання присвячено аналізу та узагальненню основних методичних за-сад, стадій і процедур проведення інформаційно-аналітичного дослідження (ІАД) щодо будь-якої конкретно визначеної проблеми (предмета, теми) для отримання нових знань.

Розглянуто наукові методи і моделі ІАД, послідовність і процедури ін-формаційно-аналітичного забезпечення,

зокрема розроблення ієрархічної структури проблеми, пошуку і відбору джерел інформації, систематизування інформаційних джерел у проблемно-орієнтовані масиви.

Досліджено методичні прийоми аналізу масивів інформації та реферування інформаційних джерел, методичні засоби синтезування і узагальнення інформації, формулювання гіпотези, розробки інформаційних варіантів управлінських рішень. Розглянуто види інформаційно-аналітичних матеріалів і сформульовано вимоги до їхньої підготовки. Описано стадії роботи з

користувачем-замовником ІАД.

Методичні рекомендації призначені для забезпечення потреб користувачів (фахівці будь-якої сфери предметної діяльності та управлінці всіх рівнів) і можуть бути використані для підготовки оптимальних науково-технічних, економічних, управлінських рішень тощо.

Видання розраховано на наукових працівників, інформаційних аналітиків, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів.

(Замовлення і довідки - sale@uintei.kiev.ua).

ЗАКОНОДАВЧЕ І НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Законодавчі та нормативно-правові акти з питань науково-технічної та інноваційної діяльності

(липень-грудень 2008 року)

З метою ліквідації наслідків стихійного лиха, що сталося 23 - 27 липня 2008 року, Верховна Рада України на своїй позачерговій сесії 31.07.2008 прийняла Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України". Того ж дня Закон був підписаний Президентом України.

Верховна Рада України ратифікувала конвенцію між урядом України та урядом Йорданського Хашимітського Королівства щодо уникнення подвійного оподаткування. Реалізація положень

вказаної конвенції дозволить скоротити податкові перешкоди для іноземних інвестицій.

Верховна Рада України прийняла Постанову від 18.09.2008 № 519 "Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України "Про встановлення іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених". Зміни стосуються заснування з 2008 року 30 іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених віком до 35 років, які успішно пройшли захист докторської дисертації або підготували матеріали

докторської дисертації, що прийняті до розгляду спеціалізованою вченою радою для захисту докторських дисертацій, у розмірі 2 тис. гривень щомісяця кожна. Стипендії призначаються щороку терміном на один рік.

У зв'язку з 90-річчям заснування Національної академії наук України Президент України видав Указ від 11.09.2008 № N 827/2008 "Про додаткові заходи щодо розвитку наукової і науково-технічної діяльності Національної академії наук України". За цим Указом Кабінет Міністрів України за участю Національної академії наук України має

**Законодавчі та нормативно-правові акти
з питань науково-технічної та інноваційної діяльності
(липень-грудень 2008 року)**

опрацювати питання щодо проведення перспективних для України наукових досліджень за пріоритетними напрямками наук. Це стосується застосування генних і клітинних технологій, попередження і боротьби з біоагрозами, розвитку нанотехнологій, запровадження та застосування грид-технологій. Планується також створити біотехнологічний центр для потреб сучасної медицини, ветеринарії, генетичного та екологічного моніторингу. Зазначений Указ передбачає створення на базі провідних установ Національної академії наук України національних контактних пунктів Сьомої Рамкової програми Європейського Союзу з наукових досліджень та технологічного розвитку за пріоритетними тематичними напрямками. Крім того, Президент України зобов'язав Уряд суттєво поліпшити матеріально-технічне забезпечення установ НАН України та соціальну підтримку її працівників (збільшення розмірів надбавок за стаж наукової роботи; запровадження, починаючи з 2010 року, механізму надання науковим працівникам НАНУ, які потребують поліпшення житлових умов, пільгових кредитів за рахунок бюджетних коштів на будівництво і придбання житла; збільшення на 30 відсотків розмірів посадових окладів працівників НАНУ; підвищення розмірів стипендій аспірантів до рівня оплати праці молодшого наукового співробітника та докторантів - до рівня оплати праці старшого наукового співробітника). Передбачається забезпечення виділення в установленому порядку коштів на закупівлю Національною академією наук України унікального імпортного наукового обладнання безпосередньо у виробника такого обладнання за переліком, що затверджується Президією Національної академії наук України. Національну академію наук України зобов'язано створити мережу обміну науковими даними з урахуванням інфраструктури регіональних наукових центрів Національної академії наук України та Міністерства освіти і науки України.

Кабінет Міністрів України своєю постановою від 25.06.2008 №574 утворив Міжвідомчу комісію з питань реалізації Енергетичної стратегії України на період до 2030 року та затвердив Положення про неї. Міжвідомча комісія є тимчасовим консультативно-дорадчим органом. Головою Комісії призначено Міністра палива та енергетики України продана Ю.В. Основними завданнями Комісії є: організація роботи з розроблення програм і

планів заходів щодо реалізації Енергетичної стратегії України на період до 2030 року з урахуванням результатів структурної перебудови економіки, темпів економічного розвитку і визначенням джерел фінансування, відповідальних виконавців, строків виконання зазначених програм і планів; а також проведення моніторингу стану їх виконання; розроблення пропозицій щодо створення сприятливих економічних умов для залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій у сферу енергетики; підготовка пропозицій щодо удосконалення нормативно-правових актів у сфері енергетики та приведення їх положень у відповідність з вимогами законодавства Європейського Союзу.

Постановою Кабінету Міністрів України від 09.07.2008 №632 затверджено Державну цільову науково-технічну програму "Розробка і впровадження енергозберігаючих світлодіодних джерел світла та освітлювальних систем на їх основі". Державний замовник цієї Програми - Національна академія наук України. Метою Програми є розроблення і організація виробництва світлодіодних джерел світла та освітлювальних систем на їх основі для суттєвого зменшення витрат електроенергії на освітлення, підвищення його якості, зниження рівня забруднення навколишнього природного середовища. Строк виконання Програми: 2009-2013 роки.

Постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2008 №713 пункт 15 Порядку формування і виконання замовлення на проведення наукових досліджень і розробок, проектних та конструкторських робіт за рахунок коштів державного бюджету викладено у новій редакції. Зміни стосуються закріплення за МОН права встановлювати порядок щорічного подання замовниками наукової продукції відомостей про основні результати виконання замовлення, заходи щодо забезпечення їх практичного застосування та про підсумки моніторингу впровадження наукової продукції, який здійснюється протягом трьох років з моменту її створення.

Постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2008 №732 затверджено Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення проведення засідань спільних комісій з науково-технічного співробітництва, який визначає механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті МОН за програмою "Виконання зобов'язань України у сфері

міжнародного науково-технічного співробітництва". Одержувачем бюджетних коштів є УкрІНТЕІ. Бюджетні кошти спрямовуються на проведення засідань спільних комісій з науково-технічного співробітництва та організацію міжнародних науково-технічних форумів, семінарів і презентацій.

Постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2008 №757 збільшено розміри стипендій для молодих учених: Президента України - до 900 грн. кожна; Кабінету Міністрів України - до 810 грн. кожна.

Кабінет Міністрів України прийняв постанову від 27.08.2008 №756 "Про утворення Міжвідомчої комісії з упорядкування системи надання пільг". Міжвідомча комісія є дорадчим органом, утвореним з метою забезпечення вироблення спільних підходів центральних органів виконавчої влади для упорядкування системи надання пільг та розроблення пропозицій стосовно поступового переходу до надання пільг у грошовій формі. Одним з основним завдань комісії є підготовка пропозицій щодо інформування громадськості, зокрема, стосовно запровадження поступового переходу до адресного надання пільг у грошовій формі.

Постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2008 №793 "Про утворення Агентства з питань оборонно-промислового комплексу" утворено Агентство з питань оборонно-промислового комплексу, як урядовий орган, що діє в системі Мінпромполітики і йому підпорядковується, у межах граничної чисельності працівників апарату Міністерства. В Положенні про Агентство, затвердженому цією постановою, зазначено, що **Агентство зобов'язано брати участь в реалізації державної інвестиційної та інноваційної політики у сфері функціонування та розвитку оборонно-промислового комплексу.**

Постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.2008 №842 "Про затвердження Концепції державної системи професійної орієнтації населення" затверджено Концепції державної системи професійної орієнтації населення. Необхідність її розроблення зумовлена зміною стану та тенденцій розвитку національної економіки в цілому і ринку праці зокрема. Метою Концепції є забезпечення розвитку державної системи професійної орієнтації населення згідно з пріоритетами державної економічної та соціальної політики і світовим досвідом та

**Законодавчі та нормативно-правові акти
з питань науково-технічної та інноваційної діяльності
(липень-грудень 2008 року)**

конкурентоспроможності національного ринку праці. Управління системою професійної орієнтації населення на загальнодержавному рівні здійснюють відповідно до своїх повноважень у тому числі МОН - щодо дітей дошкільного, шкільного віку та молоді, яка навчається. З метою координації роботи у сфері професійної орієнтації населення утворюється Міжвідомча рада з питань професійної орієнтації населення, яка є консультативно-дорадчим органом Кабінету Міністрів України. Реалізація Концепції дасть змогу підвищити рівень зайнятості населення та поліпшити професійну орієнтацію населення шляхом залучення інститутів громадянського суспільства.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.06.2008 №882-р "Про заходи щодо підготовки та проведення 6-го Міжнародного авіакосмічного салону "Авіасвіт-XXI" підтримано пропозицію Мінпромполітики щодо проведення такого салону 25-29 вересня 2008 року. Головою Оргкомітету призначено Прем'єр-міністра України.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02.07.2008 №898-р підтримано пропозицію Мінпромполітики щодо проведення у листопаді 2008 р. у м. Києві Міжнародного промислового форуму.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.07.2008 №936-р затверджено План заходів щодо реалізації в 2008 році Стратегії подолання бідності.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.07.2008 №947-р схвалено Концепцію проекту Загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2017 року. Мінпромполітики визначено державним замовником цієї програми, а також, його зобов'язано розробити та подати до 1 грудня 2008 року Кабінету Міністрів України законопроект щодо затвердження Загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2017 року.

Кабінет Міністрів України своїм розпорядженням від 20.08.2008 №1125-р "Про підготовку та відзначення 90-річчя заснування Національної академії наук" утворив Організаційний комітет та План заходів з означеного питання.

Кабінет Міністрів України схвалив проект Протоколу між Урядом України та Урядом Чеської Республіки про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Чеської Республіки про сприяння та взаємний захист інвестицій і уповноважив Міністра

економіки України Данилишина Богдана Михайловича підписати зазначений **Протокол (розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.09.2008 №1212-р).**

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.09.2008 №1179-р внесено зміни до плану заходів щодо виконання Програми розвитку інвестиційної діяльності на 2002-2010 роки.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.09.2008 №1214-р затверджено план заходів щодо реалізації Стратегії національної безпеки України на 2008 рік. Цим планом передбачено, у тому числі:

- розробку проекту Державної цільової програми перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері інвестицій та інноваційної діяльності (співвиконавець - МОН, термін - друге півріччя);

- підготовку проектів нормативно-правових актів з питань функціонування спеціальних (вільних) економічних зон для визначення порядку проведення експертизи інвестиційних проектів, а також здійснення контролю за виконанням суб'єктами господарювання на таких територіях інвестиційних зобов'язань (заінтересовані органи виконавчої влади, термін - листопад);

- розробку критеріїв та механізмів інноваційно-технологічного оновлення економіки і підвищення її конкурентоспроможності (виконавець НАНУ, термін-IV квартал);

- розробку проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" (виконавець МОН, термін - друге півріччя).

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.08.2008 №1211-р затверджено перелік завдань (проектів) Національної програми інформатизації на 2008 рік, їх державних замовників та обсягів фінансування.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.10.2008 №1290-р схвалено план заходів, спрямованих на формування в суспільстві свідомого ставлення до необхідності підвищення енергоефективності на IV квартал 2008 року - 2009 рік. Планом заходів передбачається проведення інформаційно-роз'яснювальної кампанії щодо необхідності та неминучості енергоефективності та енергозбереження, у тому числі - впровадження у навчальний процес загальноосвітніх навчальних закладів факультативу з питань підвищення

енергоефективності та енергозбереження.

Міністерство освіти і науки України видало наказ від 11.08.2008 №741, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 01.09.2008 за №798/15489, "Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання".

Міністерство економіки України видало наказ від 01.07.2008 №251, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 18.08.2008 за №763/15454, "Про здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо державних закупівель", яким затвердило Порядок такого контролю. Порядок визначає механізм здійснення Мінекономіки контролю за дотриманням замовниками вимог законодавства щодо державних закупівель з метою забезпечення усунення виявлених порушень та запобігання їх вчиненню в подальшому. Контроль здійснюється шляхом проведення планових та позапланових перевірок у формі документальних перевірок. Річний план перевірок оприлюднюється на веб-сайті Мінекономіки.

Іншим своїм наказом від 01.08.2008 №252, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 18.08.2008 за №764/15455, "Про затвердження форми річного плану державних закупівель та Інструкції щодо її заповнення", Міністерство економіки України затвердило форму річного плану державних закупівель та Інструкцію щодо її заповнення. Наказом встановлено, що річний план держзакупівель та зміни до нього оприлюднюються шляхом розміщення в мережі Інтернет (на власному веб-сайті або, за його відсутності, на веб-сайті головного розпорядника державних коштів) протягом 10 календарних днів з дати їх затвердження.

Відповідно до положень Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оцінну діяльність в Україні" та з урахуванням вимог Національного стандарту №4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.10.2007 №1185, **Фонд державного майна України своїм наказом від 25.06.2007 №740 "Про затвердження методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності", зареєстрованим в Мін'юсті України 06.08.2008 за №726/15417, затвердив Методику оцінки майнових прав інтелектуальної власності.**

Фонд державного майна України своїм наказом від 25.06.2007 №740,

**Законодавчі та нормативно-правові акти
з питань науково-технічної та інноваційної діяльності
(липень-грудень 2008 року)**

заресстрованим в Міністерстві юстиції України 06.08.2008 за 3726/15417, затвердив методичку оцінки майнових прав інтелектуальної власності. Методичку розроблено відповідно до статті 9 Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні" з урахуванням вимог Національного стандарту № 4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.10.2007 №1185. Методика застосовується для проведення оцінки майнових прав інтелектуальної власності суб'єктом оціночної діяльності - суб'єктом господарювання у випадках, визначених статтею 7 Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні".

Державне агентство України з інвестицій та інновацій видало наказ від 04.08.2008 №61, заресстрований в Міністерстві юстиції України 26.08.2008 за №782/15473, "Про організацію підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері інвестицій та інноваційної діяльності". Цим наказом затверджено Положення про організацію підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері інвестицій та інноваційної діяльності, яке визначає порядок організації такого підвищення кваліфікації суб'єктів інвестиційної та інноваційної діяльності: фізичних осіб та представників юридичних осіб і відповідних об'єднань. На підставі звернень замовників Держінвестицій формує навчальні групи та забезпечує підвищення кваліфікації у відібраних навчальних закладах. Фінансування підвищення кваліфікації здійснюється за рахунок коштів замовників навчання на договірних засадах з навчальними закладами. Навчальні плани та програми підвищення кваліфікації розробляються та затверджуються навчальними закладами та погоджуються Держінвестицій. Після проведення навчання проводяться іспити.

Верховна Рада України прийняла Закон України від 01.10.2008 №610 "Про ратифікацію Заяви про членство України в Міжнародній європейській інноваційній науково-технічній програмі "EUREKA".

Верховна Рада України прийняла Закон України від 30.09.2008 №608-IV "Про затвердження Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2008-2012 роки". Загальнодержавна цільова науково-технічна космічна програма України на 2008-2012 роки (далі - Програма) є четвертою космічною програмою

незалежної України і третьою, затвердженою законом. Державним замовником Програми визначено Національне космічне агентство України. Метою Програми є забезпечення розвитку та ефективного використання космічного потенціалу України для розв'язання нагальних проблем у сфері безпеки держави, впровадження високих технологій, а також підвищення рівня науки і освіти. Фінансування Програми передбачається проводити з Державного бюджету України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2008 №921 затверджено Положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти. Цією ж постановою визнаються такими, що втратили чинність три постанови Кабінету Міністрів України: від 28.03.2008 №274 "Про здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти", від 16.07.2008 №655 "Про доповнення пункту 7 Тимчасового положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти", від 17.09.2008 №863 "Про внесення змін до пункту 6 постанови Кабінету Міністрів України від 28 березня 2008 р. № 274".

Постановою Кабінету Міністрів України від 22.10.2008 №935 затверджено Порядок здійснення державного контролю за ефективним (раціональним) використанням паливно-енергетичних ресурсів та критерії, за якими визначається ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері енергоефективності та енергозбереження.

Постановою Кабінету Міністрів України від 19.11.2008 №1017 затверджено нову редакцію Положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти.

Кабінет Міністрів України своєю постановою від 20.12.2008 №1107 затвердив Програму діяльності Кабінету Міністрів України "Подолання впливу світової фінансово-економічної кризи та поступальний розвиток". Програмою серед іншого передбачено:

- створення умов для посткризового розвитку України шляхом підвищення якості освіти, створення сучасної інноваційної системи, яка через мережу інноваційних та еко-інноваційних кластерів спиратиметься на цілісну інноваційну інфраструктуру, забезпечуватиме трансфер технологій;

- формування та підтримка в актуальному стані електронної бази даних про створену науково-технічну продукцію за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки, розроблення відповідного програмного забезпечення - МОН - 2009 - 2012 роки;

- створення Державного фонду прикладних наукових досліджень для підтримки реалізації перспективних науково-технічних проектів за пріоритетними напрямками інноваційної діяльності та посилення конкурентного порядку їх відбору - Мінекономіки, МОН - 2010 - 2012 роки;

- розвиток розгалуженої мережі об'єктів інноваційної інфраструктури та трансферу технологій відповідно до завдань і заходів Державної цільової економічної програми "Створення в Україні інноваційної інфраструктури" на 2009 - 2013 роки, зокрема шляхом створення мережі інноваційно-технологічних кластерів як полюсів інноваційного розвитку та групування навколо них малих інноваційних підприємств - МОН - 2009 - 2012 роки;

- створення системи моніторингу інноваційного розвитку економіки відповідно до завдань Державної цільової програми розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації державної інноваційної політики та моніторингу стану інноваційного розвитку економіки - Мінекономіки - 2009 - 2011 роки;

- створення та забезпечення функціонування системи електронних інформаційних баз даних результатів науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт і дисертацій з можливістю доступу до неї через Інтернет та створення спеціалізованого Інтернет-сайту - МОН 2009 - 2012 роки.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.10.2008 №1290-р схвалено план заходів, спрямованих на формування в суспільстві свідомого ставлення до необхідності підвищення енергоефективності на IV квартал 2008 року - 2009 рік. Планом заходів передбачається проведення інформаційно-роз'яснювальної кампанії щодо необхідності та неминучості енергоефективності та енергозбереження, включаючи впровадження у навчальний процес загальноосвітніх навчальних закладів факультативу з питань підвищення енергоефективності та енергозбереження.

**Законодавчі та нормативно-правові акти
з питань науково-технічної та інноваційної діяльності
(липень-грудень 2008 року)**

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.10.2008 №1334-р схвалено пріоритетні напрями діяльності у сфері енергоефективності та енергозбереження на 2008-2009 роки.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.10.2008 №1352-р затверджено Комплексний план заходів з розвитку освіти в Україні на період до 2011 року.

Кабінет Міністрів затвердив своїм розпорядженням від 30.10.2008 №1376-р План заходів з реалізації Концепції формування енергетичного балансу. Планом передбачено:

- підготовка нормативно-правових актів щодо формування енергетичного балансу; порядку подання інформації для формування енергетичного балансу; порядку перерахування обсягів палива та енергії з натуральних одиниць в умовні; порядку створення державної системи моніторингу показників енергетичного балансу;
- розроблення інструкцій та бланків для формування енергетичного балансу;
- розроблення звітнього та прогнозного енергетичного балансу;
- розроблення та затвердження схеми енергетичного балансу;
- розроблення та затвердження методичних рекомендацій щодо проведення моніторингу показників енергетичного балансу та порядку взаємодії органів виконавчої влади;
- створення баз даних НАЕР про порівняльну вартість різних видів енергоресурсів, порівняльні технічні характеристики ефективності роботи за групами паливно-енергетичного обладнання залежно від різних видів енергоресурсів;
- розроблення комплексу електронної обробки інформації для формування енергетичного балансу на основі суцільного статистичного спостереження, адміністративної інформації та розрахунків тощо.

Кабінет Міністрів України своїм розпорядженням від 05.11.2008 №1396-р вніс зміни до плану заходів, спрямованих на задоволенні потреби ринку праці у кваліфікованих робітничих кадрах. Зміни спрямовані на законодавче забезпечення удосконалення управління професійно-технічною освітою; підготовці нормативно-правових актів щодо:

- фінансування державних професійно-технічних навчальних закладів з обласних бюджетів;
- передачі окремих функцій з управління державними професійно-технічними навчальними закладами обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям.

Серед іншого змінами передбачено розробку та впровадження типових штатних нормативів професійно-технічного навчального закладу та методик розрахунку вартості навчання одного учня такого закладу; створення та забезпечення функціонування в Інтернет веб-порталу "Професійно-технічна освіта"; розробка критеріїв ефективної діяльності професійно-технічних навчальних закладів з урахуванням рейтингової оцінки; забезпечення видавництва сучасних підручників, навчальних посібників, а також електронних засобів навчання; забезпечення ефективної роботи з профорієнтації молоді і підвищення престижності робітничих професій тощо.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від

30.10.2008 №1381-р затверджено План заходів щодо адаптації української економіки до вимог СОТ.

Кабінет Міністрів України своїм розпорядженням від 05.11.2008 №1413-р схвалив Стратегію розвитку державної статистики на період до 2012 року. Мета Стратегії полягає у створенні передумов для подальшого розвитку системи державної статистики та більш повного задоволення інформаційних потреб суспільства у високоякісній статистичній інформації, гармонізації системи показників з міжнародними стандартами на рівні, рекомендованому для статистичних служб країн - кандидатів на членство в ЄС.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.11.2008 №1427-р затверджено невідкладні заходи з подолання негативних явищ у металургійній промисловості. Одним з таких заходів передбачено підготовку проекту нормативно-правового акта щодо доповнення переліку та обсягів енергозберігаючих матеріалів, обладнання, устаткування та комплектувальних виробів, що звільняються від ввізного мита відповідно до вимог Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання заходів з енергозбереження".

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19.11.2008 №1446-р схвалено Концепцію Державної цільової економічної програми енергоефективності на 2010-2015 роки. Державним замовником Програми визначено НАЕР.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 №1567-р "Про програми підвищення енергоефективності та зменшення споживання енергоресурсів" передбачено участь Міністерства освіти і науки України разом з Національною академією наук України та низкою центральних органів виконавчої влади у розробці та за погодженням з НАЕР затвердженні в установленому порядку до 1 липня 2009 року галузевих програм підвищення енергоефективності на 2010-2014 роки, пріоритетом яких повинне стати зменшення енергоємності валового внутрішнього продукту. При цьому, у разі виникнення потреби у державній підтримці здійснення вказаних заходів, передбачається розробка та подання до Кабінету Міністрів України державних цільових програм підвищення енергоефективності на 2010-2014 роки. Також передбачається розробка та погодження з НАЕР до 1 липня 2009 року програм центральних органів виконавчої влади щодо зменшення споживання енергоресурсів бюджетними установами шляхом їх раціонального використання. При цьому, зменшення енергоємності валового внутрішнього продукту та споживання енергоресурсів бюджетними установами повинне досягти у 2014 році 20 і більше відсотків рівня 2009 року.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2008 №1611-р вченим секретарем Вищої атестаційної комісії України призначено Держалока М.С..

Державний комітет статистики України своїм наказом від 01.10.2008 № 361, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 29.10.2008 за №1047/15738, затвердив Інструкцію щодо заповнення форми державного статистичного спостереження №1-інновація.